

slet ingen Ting eller med slet ingen Ting, og at han af de Indtægter, han har af sin store private Praksis, maa afstaa en betydelig Del til Dommeren. At dette ikke er vel stemmende med Folkets ideale Syn paa Ret og Rettens Pleje, turde det være overflødigt her at bemærke. Men jeg ser heller ikke noget Forbud imod, at Dommernes Fuldmægtige, saaledes som det nu ogsaa sker, skønt de drive en vidt omfattende privat Praksis, alligevel kunne blive konstituerede som Dommere og altsaa komme til at sidde til Doms paa Dommersædet over deres egne Klienter paa den ene Side og deres Klienters Modstandere paa den anden Side. Vi ere altsaa paa disse Punkter langt fra Idealet. Hvad dernæst angaar Dommernes Prøve, se vi, at de skulle aflægge Prøven ved Universitetet og tage fuldstændig juridisk Eksamen med bedste Karakter. Det er berørt af den højtaerede Justitsminister, at denne Betingelse dog neppe bør opretholdes i sin fulde Strenghed, og at det Eksamensresultat, der opnaas i en Alder af fra 22 til 25 Aar, ikke maa være afgørende for Mandens hele Fremtid, men at der ogsaa vil og bør kunne tages Hensyn til den Udvikling, Manden har undergaaet i Retning af Dygtighed i sit senere Liv. Vi have set, at den Fordring stilles til Dommerne, at de skulle have taget Eksamen, men bortset derfra har det egentlig ikke været mig muligt at faa Øje paa, hvilke Kvalifikationer en Dommer skal have. Medens man af Sagførere kræver, at de skulle have taget deres juridiske Eksamen, at de skulle have tjent som Fuldmægtige i 5 Aar, og at de skulle have aflagt Prøve for Retten, se vi ikke for Dommernes Vedkommende, at der fordres nogen som helst forudgaaende praktisk Prøve, og vi tør dog vel være klare over, at er det en vigtig Sag, at Folket har gode Sagførere, er det en endnu langt vigtigere Sag, at Folket har dygtige, habile og praktisk uddannede Dommere.

Jeg har ved disse Antydninger søgt at klargøre, hvad der ved første Øjekast maatte findes at bemærke om dette store og omfattende Værk, naar vi skulle lade Grundlovens § 2 i hele sit Omfang ske Fyldest og lægge hele den dømmende Magt hos Domstolene paa en saadan Maade, at Folkets ideale Krav derigennem kommer til sin Ret. Jeg gaar nu over til at omtale Grundlovens § 71. Grundlovens § 71 er den første store Løfteparagraf i Grundloven paa Retsvæsenets Omraade, og den udtaler jo, at Retsplejen skal adskilles fra

Forvaltningen efter de Regler, som fastsættes ved Lov. Man har derved villet sikre Dommernes Uafhængighed af al Administration, og naar Reglerne i Grundloven i øvrigt have medført, at Dommernes paa saa mange Punkter ere Administrationen undergivne, da har det jo været paa Grund af, at Bestemmelserne om Dommernes uafhængige Stilling i det hele taget ikke kunde anvendes f. Eks. med Hensyn til Afskedigelse paa de nuværende Dommere, som ogsaa sidde inde med administrative Forretninger. Skulle vi nu gaa til at føre Grundlovens Løfteparagraffer ud i Virkeligheden og ganske adskille Retsplejen fra Forvaltningen, mener jeg, at vi maa gøre det radikalt, gøre det grundigt og gøre det med rund Haand, det vil sige skille alt ud fra den dømmende Magts Omraade, som ikke med Nødvendighed hører ind derunder. Vi skulle lade Dommere være Dommere, men vi skulle lade alle de andre Sider af deres Virksomhed gaa over til Forretningsmænd under Administrationen. At baade Dommere og Publikum ville være vel tjente dermed, nærer jeg ingen Tvivl om. Vi behøve kun at se hen til, hvorledes Skiftesager nu trækkes ud gennem Behandling af Dommere ved Skiftesamling osv., Session som det kaldes, hvorledes det endelige Resultat Maaned efter Maaned og Aar efter Aar trækkes ud i det uvisse, for at være klare paa, at der maatte kunne findes en mere praktisk Udvej. Der er blevet gjort Antydninger i den Retning af det ærede Medlem, der først havde Ordet, det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe), og i det hele og store kan jeg give det ærede Medlem Ret; han er jo ogsaa fra Grunden af kendt med disse Forhold, og det skulde være løjerligt, om han ikke vidste, hvor Skoen trykkede, og hvilken Salve den ømme Fod skulde have. Naar vi altsaa skulle skille Retsplejen fra Forvaltningen, skulle vi gøre det saa grundigt som muligt. Jeg kan nævne Ting som Notarialforretningerne, de fleste Tilfælde af Skifteforvaltning, hvor der ikke ligefrem skal afsiges Domme — og selv i de Tilfælde kunne vi godt lade Administrationen gøre det — altsaa Skiftevæsenet, Auktionsforretninger, Fogedforretninger og først og sidst Pantevæsenets Ordning — alt det skulle vi lade gaa ind under Administrationens Embedsmænd. Der er blevet sagt og vil blive indvendt imod dette, at baade for Auktionsforvalteren, Fogedens og Skifteforvalteren Vedkommende vil der i den daglige Forretningspleje være Andledning til at afsige Domme,